

PARAGRAF

7

★ YÖRÜNGE SERİSİ ★

MANTIK / MUHAKEME
SÖZEL YETENEK
AKIL YÜRÜTME
GRAFİK / TABLO OKUMA
GÖRSEL YORUMLAMA

VIDEO
ÇÖZÜMLÜ

ISLEYEN
ZEKA

7. Sınıf

PARAGRAF

Paragraf sorularını çözerken;

- Paragraf soruları okuduğunuzu anlamaya yönelik sorulardır. Kitap okuma alışkanlığınızın olması paragraf sorularını daha kolay çözmenizi sağlayacaktır.
- Öncelikle soru kökü ve şıklarına göz ucuyla bakmalısınız.
- Olumsuz ifadelerle dikkat etmelisiniz.
- Bütün şıkları mutlaka okumalısınız.
- Soruları paragrafa göre yorumlamalısınız.
- Soruyu okurken önemli kelimelerin altını çizmelisiniz.
- Seçenekleri okurken seçenekler ile ilgili düşüncelerinizi kısa ifadelerle not almalısınız.
- Paragraf sorularında pratiklik kazanmanız için düzenli bir şekilde her gün bir test çözmek size katkı sağlayacaktır. Paragraf soruları diğer sorulardan daha kolaydır. Çünkü cevabı kendi içerisinde bulabilirsiniz. Bunu unutmamalısınız.
- Paragrafta yapı konusunu iyi kavramalısınız. Bu, diğer paragraf sorularını çözerken doğru adım atmanızda size yardımcı olacaktır.

Soru Sayısı

427

YENİ MÜFREDATA UYGUN
TAM HÜCRELEME SİSTEMİ

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir. Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

261219 – B2

ISBN: 978 – 605 – 250 – 191 – 7

Yayın Koordinatörü

Selim AKGÜL

Yazarlar

Komisyon

Editör

Merve ER

Dizgi

İşleyen Zeka Dizgi Birimi

Basım Yeri

İŞLEYEN ZEK A YAYINCILIK

Ostim Mahallesi, Enerji Caddesi, 1207. Sokak, No: 3/C-D

Ostim, Yenimahalle / ANKARA

Tel: (0850) 302 20 90 • (0549) 814 44 13

Değerli Öğretmen Arkadaşlarım ve Sevgili Öğrenciler,

Eğitim öğretim sürecinde öğrencilerimiz çeşitli sınavlarla karşılaşmaktadır. Öğrencilerimizin bu süreci başarılı bir şekilde tamamlamalarında onlara destek olmak amacıyla “İşleyen Zeka Yayınları” olarak uzman bir kadroyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Yayın çalışmalarımızı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının yayımladığı öğretim programlarına göre hazırlıyoruz. İçeriklerimizi hazırlarken kazanım eksenli çalışıyor, konu anlatımlarında ve sorularda tüm kazanımları işliyoruz. Kazanım dışında kalan içeriklere ve sorulara yayınlarımızda yer vermiyoruz. Müfredat değişikliklerini anında takip ederek ve yayınlarımızı sürekli güncelleyerek öğrencilere her zaman yeni müfredata göre sunuyoruz.

“İşleyen Zeka Yayınları” olarak yaptığımız ihtiyaç analizleriyle öğrencilerin farklı şekilde oluşan ihtiyaçlarını gidermek için ürün yelpazemizde birbirinden farklı çalışmalara yer veriyoruz. Bu kapsamda “yörünge serisi, tüm dersler konu anlatımı, tüm dersler soru bankası, yaprak test ve denemeler” gibi farklı yayınlarla karşınıza çıkıyoruz.

“İşleyen Zeka Yayınları”nın size en uygun ürününü seçerek sizler de başarıya emin adımlarla koşabilirsiniz. Başarı dileklerimizle...

Selim AKGÜL
Yayın Koordinatörü
selimakgul@isler.com.tr

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

ANLATIM BİÇİMLERİ / DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

Anlatım Biçimleri / Düşünceyi Geliştirme Yolları.....7

2. ÜNİTE

PARAGRAFIN YAPISI

Giriş Cümlesi21

Sonuç Cümlesi25

Paragrafın Akışı.....27

Paragraf Oluşturma29

3. ÜNİTE

PARAGRAFIN KONUSU VE BAŞLIĞI

Paragrafın Konusu ve Başlığı.....39

4. ÜNİTE

PARAGRAFIN ANA DÜŞÜNCESİ

Paragrafın Ana Düşüncesi.....49

5. ÜNİTE

PARAGRAFIN YARDIMCI DÜŞÜNCELERİ

Paragrafın Yardımcı Düşünceleri65

6. ÜNİTE

METİN TÜRLERİ / OLAYA DAYALI METİNLER

Metin Türleri / Olaya Dayalı Metinler81

7. ÜNİTE

METİN KARŞILAŞTIRMA

Metin Karşılaştırma.....91

8. ÜNİTE

TABLO / GRAFİK / GÖRSEL OKUMA

Tablo / Grafik / Görsel Okuma.....99

9. ÜNİTE

SÖZEL YETENEK / MUHAKEME / AKIL YÜRÜTME

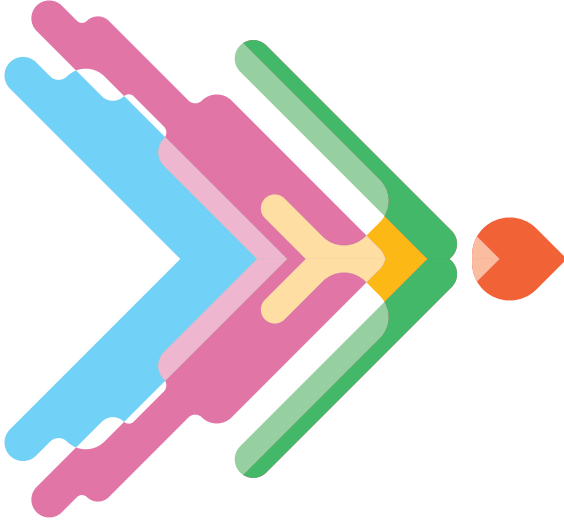
Sözel Yetenek / Muhakeme / Akıl Yürütme109

10. ÜNİTE

YENİ NESİL PARAGRAF

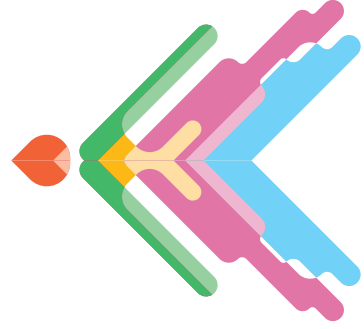
Yeni Nesil Paragraf.....121

CEVAP ANAHTARI141

1. Ünite

**Anlatım Biçimleri /
Düşünceyi Geliştirme
Yolları**

1. Açıkçası ben Cahit Sıtkı Tarancı gibi ölüme bir bitiş veya sonlanma gözüyle bakmıyorum. Cahit Sıtkı'nın ölüme bakış açısı yanlış demiyorum ama biraz da ölümün sadece beden için olduğunu düşünüyorum. Ruhun varlığına devam edeceğini belirtmek istiyorum. Aynı ünlü bir şairin dediği gibi "Ölüm bedene gelen sondur; aynı anda ruhun asıl ölümsüzlüğüdür." Benim hissettiklerim, duygularım, düşüncelerim kısaca "Ben", aslında ruhtur. Ruh hiçbir zaman ölmez, hele ölümle hiç ölmez.

Bu metindeki düşünceyi güçlü kılmak için yazar aşağıdakilerin hangisinden yararlanmıştı?

- A) Açıklamadan B) Karşılaştırmadan
C) Örneklemeden D) Benzetmeden

2. Yolun karşısında duran yaşlı amca çok yorgun görünüyordu. Bence yorgunluğunun sebebi, zorlu geçen yılların üzerinde bıraktığı acılardı. Sağ elinde, yazıları ve renkleri kaybolmuş, içinde birkaç parça eşyalarının bulunduğu poşeti bile taşımakta zorlanıyordu. Bir ara sırtındaki, büyük ihtimalle başkasından alınmış, rengi solmuş hırkasını yolun kenarındaki ağaca takıp yırtacaktı. Sokaklarda yaşar hâli yoktu. Küçükte olsa karşı sokaktaki evinde yaşadığını sonradan öğrendim ama neden bu kadar hayattan soğumuş ve yıkılmış hâldeydi. Yüzündeki çizgiler ve kırışıklıklar yaşadığı hayatın zorluğunu gösteren birer delildi. Bu yaşlı amca'yı ilk gördüğüm andan itibaren kendisine acımadan ziyade büyük saygı duymaya başladım.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Betimleme B) Tartışma
C) Açıklama D) Öyküleme

3. Önümüze çıkan yol, buna ne kadar yol diyebiliriz bilmiyorum ama bizi doğruca gideceğimiz köye götürüyordu. Bir ara kaç gündür yolda olduğumuzu unuttum. Yanımdaki arkadaşım sordum. O da bu anlamsız soruya eliyle üç parmağını göstererek cevap verdi. Akşama doğru hava serinledi, biz de azıcık nefes alabildik. Dağ yolu olduğu için daha doğrusu dağa tırmandığımız için yolun bir tarafı uçurum, diğer tarafı da dik yamaçlıydı. Sonunda köy görüldü, karla kaplanan yolda geçen üç günlük yolculuk bitiyordu. Ne yolculuktan ama!

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisinden faydalanılmıştır?

- A) Betimleme B) Açıklama
C) Tartışma D) Öyküleme

4. Işık hızı kısaca ışığın, boşlukta kat ettiği hızdır. Işık saniyede, 299.792.458 metre, yani yaklaşık olarak saniyede üç yüz bin km yol alır. Kesin ölçülere hemen ulaşamamıştır insanoğlu. Çok uzun ve zahmetli birçok deney ve ölçümlere zamanı da ekleyince ulaşabilmişiz bu sonuca. Işığın bir hızı olduğu ve bu hızla hareket ettiğini ilk önce Antik Yunan filozofu Empedokles ortaya atmıştır. Türk İslam âlimi Biruni de bu görüşe katılmış. Günümüzde, modern fizik laboratuvarında yapılan deneylere göre artık ışığın hızı kesin olarak biliniyor.

Bu metinde aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Tartışma B) Betimleme
C) Öyküleme D) Açıklama

5. Edebiyat öyle “Ben ve benle ilgili olan her şey” değildir. Elbette “Ben” olacak ama “Biz” de olacak. Bazen bu durum edebiyatımızda öyle noktalara gelmiş ki edep sınırını aşabilmiş. Çok şükür şimdilik öyle bir şey yok edebiyatımızda. Açıkçası ben edebiyata bir sınır konmasından yana değilim ama tek bir noktaya da odaklanmasını da kabul edemem. Edebiyatta yeri geldi mi “Ben” de olacak “Biz” de. Her ikisi de edebiyatın alanına girer.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangileri kullanılmıştır?

- A) Karşılaştırma – tartışma
B) Tartışma – öyküleme
C) Açıklama – örnekleme
D) Tanımlama – örnekleme

6. Bir merkez çevresindeki dönme hareketinde, cismi merkeze doğru çeken kuvvete merkezci kuvvet, bunun ters yönünde ve eşit şiddette cismi merkezden uzaklaştırmaya çalışan kuvvete de merkezkaç kuvveti adı verilir. Aslında bu kavramlarla günlük hayatımızda o kadar çok karşılaşırız ki... Mesela arabayla yolda giderken hızlı bir şekilde bir viraja girersek o virajın bizi yolun kenarına atması veya savurması merkezkaç kuvvetidir. Bu şekilde ifade edince kavram daha anlaşılır oluyor. Bir kavramın terimsel ifadelerle anlatılması o kavramın günlük hayatımızda hiç karşımıza çıkmayacağı anlamına gelmez.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangileri kullanılmıştır?

- A) Karşılaştırma – Tartışma
B) Tartışma – Öyküleme
C) Açıklama – Örnekleme
D) Tanımlama – Örnekleme

7. 25. kare tekniği reklamlarda ve sinemada kullanılan bir etkileme yöntemidir. Ne kadar etkili olduğu konusunda tartışmalar yıllardır devam etse de kısaca; seyirciye verilmek istenen mesajların bilinçli olarak ve anlaşılmayacak şekilde görüntülerin arasında serpiştirilmesidir. Aslında TV’de izlediğimiz görüntüler, 25 kare görüntünün bir araya gelmesiyle bir anlık görüntü oluşumdur. İşte tam bu noktada kişiye verilmek istenen mesaj verilir. 25. kare aslında reklam sanayisinde, kişilerin bilinçaltına mesaj vermek istendiğinde kullanılır. Siz sadece basit bir reklam görüntüsü izlediğinizi düşünürken 25. kare aracılığıyla bilinçaltınıza hiç fark etmediğiniz mesajlar gönderilir.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleyici anlatım
B) Betimleyici anlatım
C) Tartışmacı anlatım
D) Açıklayıcı anlatım

8. Küçük yüzü pek sevimli idi. Pırıldayan, genç, hemen hemen çocuk gözleri ve pembe burnunun ucu görünüyordu. Vücudu; ipek gibi tertemiz, sıcacık, güzel kokulu, dokunulması ve öpülmesi zevkli bir küme, Ankara yapağısı içinde kayboluyordu. Kulaklarının arasında canlı gözler üzerine bir kurdele gibi dümdüz yerleştirilmiş, siyah bir takke, omuzlara atılmış kısa, siyah bir peletin ve en son, bir yelpaze gibi kımıldanıp duran sorguca benzer siyah bir kuyruk. İşte yeni kedimiz.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Tartışma
B) Betimleme
C) Öyküleme
D) Açıklama

1. Mutluluğu aramak yaşamımızdaki en büyük amaçtır. Açıkçası günümüzde insanoğlu mutlu olmayı ve mutluluğu, kendine tek amaç edinmiştir. Bu durumu eleştirecek halimiz yok. Mutluluk insanın hak ettiği bir şeydir. Fakat mutluluğun kendi ayaklarıyla gelmesini beklemek bence yanlış bir düşüncedir. Bu düşünce oldum olası bana yanlış gelmiştir. Mutluluk kimi zaman avcıdan kaçan bir ceylan olmuştur kimi zaman âşığından saklanan bir sevgilidir. Nasıl hem ceylan hem de sevgiliyi arayıp bulacaksak aynı şekilde mutluluğu da arayıp bulmamız gerekir. Hele de mutluluk her ikisinden de daha zor bulunuyorken.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Açıklamadan B) Karşılaştırmadan
C) Örneklemeden D) Benzetmeden

2. Yorgun ve terli insanlar bir işte emek harcadıkları için gergindir. Gayret gösterip ortaya bir şeyler koymaya, elindekinin en iyisini çıkarmaya çalışmıştır. İşte tam bu noktada onlara iyi niyetle de olsa söylenecek sözlere dikkat etmemiz gerekir. Emek harcanırken insanlar, çalışmanın verdiği güçlülükle daha gergin olurlar. Söyleyeceğimiz olumsuz bir söz, kişideki çalışma şevkini, isteğini kırabilir. Bir daha aynı çalışma azmini o kişilerde göremeyebiliriz. Aynen koşan ata kırbaç vurulmayacağı gibi. At varını yoğunu ortaya koyarken onu daha da zorlamak için kırbaç vurulmaz.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Benzetmeden B) Örneklemeden
C) Karşılaştırmadan D) Açıklamadan

3. Laf arasında bazen deriz ya karşımızdaki insana: "Dünyayı yedin!" diye, işin aslı tam da öyle bir durumdur insanın yemek yemesi. Yapılan bir araştırmaya göre bir insan 60 yıl yaşasa ve ortalama 70 kg olsa yediklerinin toplamı tam 40 ton ediyormuş. Evet tam 40 ton. Diğer bir ifadeyle 40.000 kg. İnsanın inanası gelmiyor. Daha da ilginç olan ise 60 yıllık ömründe bir insan ortalama 80 kg olursa yediklerinin toplamı tam 55 ton oluyormuş. Düşününce çok büyük bir miktar ama gerçekten öyle bir durum var. Birisine dünyayı yedin derken az da olsa haklılık payımız olduğunu unutmayalım.

Bu metnin anlatımında aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Örnekleme
B) Tanımlama
C) Sayısal verilerden faydalanma
D) Benzetme

4. Çağımızda bazı bilim adamları kanseri "kara bela" diye adlandırır. Genel anlamda ise kanser, vücudumuzun çeşitli bölgelerindeki hücrelerin kontrolsüz çoğalması ile oluşan 100'den fazla hastalık grubunun genel adıdır. Çok çeşitli kanser tipleri olmasına rağmen, hepsi anormal hücrelerin kontrol dışı çoğalması ile başlar. Aslında vücudumuzdaki hücreler her gün çoğalır fakat kanser durumunda bu çoğalma kontrol dışına çıkıp tüm vücudu sarar. Kanserde erken teşhis çok önemlidir. Erken teşhiste hastanın kurtulma şansı çok daha yüksektir. Kanser eğer tedavi edilmez ise ciddi rahatsızlıklara, hatta ölüme dahi neden olabilir.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanık gösterme B) Açıklama
C) Karşılaştırma D) Örnekleme

5. Yaşamın ta kendisidir edebiyat. Yaşamda var olan her şeyin ya kendisi ya da izlerini görürsün edebiyatta. Bunca sınırsız bir alanda bazı yazar veya sanatçıların kendilerine konu sınırlaması yapması veya “Ben bunun yazarıyım, ben sadece bundan anlar veya çizerim, bunu söylerim.” demeleri bana çok doğru gelmiyor. Bir sanatçı kendisine sınır koymamalı, hele hele bunca sınırsız bir alan varken hiç koymamalı. Düşünün önünüzde kocaman bir okyanus var siz yüzme biliyorsunuz, sonra kalkıp şöyle diz boyu suda yüzmecilik oynayalım diyorsunuz. Nasıl bu durum anlamsızsa yazarların kendilerine sınırsız bir konu deryasında sınırlama getirmeleri de anlamsızdır.

Bu metnin anlatımında aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanık gösterme B) Örnekleme
C) Karşılaştırma D) Benzetme

6. Küçüklüğümüzün, bazılarımız için hâlen öyle, en büyük eğlencesiydi bisiklete binmek. Önce üç tekerlekli olanla başlayan bisiklet yolculuğumuz daha sonra iki tekerlekli olanla devam ederdi. Bisiklet sürerken en zevkli olan ise rüzgâra karşı giderken verdiği heyecandır. Aslında bisiklete binmek her insanın iki yaşından itibaren yapabileceği hem eğlenceli hem de öğretici bir iştir. Bisiklet sürmede en önemli nokta denge kurmaktır. Denge kurmak için ilk önce kişinin kısa mesafede küçük çalışmalar yapması gerekir. Daha sonra mesafe arttırılabilir. Ayrıca bisiklet sürerken dengeyi sağlamak, çocuklarda kendine özgüven kazandırmada da etkili bir yöntemdir.

Bu metinde aşağıdaki anlatım biçimlerinin hangisinden faydalanılmıştır?

- A) Karşılaştırma B) Tanımlama
C) Açıklama D) Tartışma

7. Eski bir taş köprü geçildikten sonra fakir mahallelere giriliyor ve sefalet bütün dehşeti ve çirkinliğiyle başlıyordu. Ortalarından akan çirkin sulara yarı çıplak çocuklarla çamurdan köpekler, eğri büğrü sokaklar... Çamurdan yapılmış, yarı yarıya toprağa gömülmüş penceresiz kulübeler... Tüm bu manzara insana çaresizliğin ve yoksulluğun sanki ete kemiğe bürünmüş hâlini gösteriyordu. Her insanın yüzünde çaresizliğin verdiği bıkkınlığın ve yılgınlığın izleri vardı.

Bu metinde aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Tartışma B) Betimleme
C) Öyküleme D) Açıklama

8. Tiyatro metnini alıp romana çevirebilirsiniz veya romanı sahnede sergileyebilirsiniz. Her edebî türü az ya da çok birbirine çevirebilirsiniz ama şiiri hiçbir şeye çeviremezsiniz. Şiir saf bir edebî türdür ne evrilir ne de çevrilir. Çevirmeye kalkarsanız ortaya ne olduğu belli olmayan bir şey çıkarırsınız. Ahmet Haşim'in “Şiir sadece şiirdir, ne romana ne de hikâyeye benzer.” dediği gibi şiir sadece şiir olarak kalır.

Bu metnin anlatımında aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanık gösterme B) Tanımlama
C) Karşılaştırma D) Örnekleme

1. “Dünya üzerindeki gelmiş geçmiş en zararlı canlı nedir?” diye bir soru sorsam, insanların aklına hemen aslan, kaplan gibi yırtıcı hayvanlar veya dinazor gibi şimdi nesli tükenmiş hayvanlar gelir. Herkesin bildiğinin aksine aslında en tehlikeli hayvan veya dünya üzerinde en fazla ölümüne sebep olan hayvan sivrisinektir. Evet, yanlış duymadınız sivrisinektir. Sivrisineklerin en büyük tehlikesi öldürücü mikropları taşıyıcı veya bulaştırıcı olmasıdır. Sivrisinek ölümcül mikrobu aldıktan sonra başka bir insanın kanını emerken o mikrobu insana bulaştırır. Ölümcül hastalıkların mikroplarını veya bakterilerini taşıyıp insanlara bulaştırdıkları ve bu sayede milyonlarca insanın ölümüne neden olduklarını öğrenince aslında sivrisineklerin ne kadar tehlikeli canlılar olduklarını hemen görürüz.

Bu metinde aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Öyküleme B) Betimleme
C) Tartışma D) Açıklama

2. Gecenin bu vaktinde, bu ıssız yerde olmamı sağlayan şeyin adıdır sevgi. Kelimelerle anlatılamayacak tek şeydir sevgi. Onun uğruna nelerden vazgeçilmedi ki veya neleri bırakmadık ki. Yeri geldi onun için karla kaplı köy yollarında yol alındı, yeri geldi onun için Ferhat dağları deldi. Birçok öykünün, çağları delip günümüze gelmesinde büyük katkı yine sevginindir. Bazen düşününce sevgi olmazsa bu içi bomboş dünyanın nesi kalır?

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Betimleme – Örneklendirme
B) Açıklama – Betimleme
C) Tanımlama – Betimleme
D) Tanımlama – Öyküleme

3. Şöyle bir manzara düşünün; sapsarı altın gibi parlayan ayçiçekleri, hemen ileride ise masmavi akan bir nehir, yukarı bakınca tertemiz bir gökyüzü, az ileride de yemyeşil ormanlar. Sanki cennetten bir manzara sundum size değil mi? İşte tam böyle bir manzara sunar size Tekirdağ Ovası. Hem gözünüz hem de gönlünüz bayram eder bakınca. Söylediklerimin hepsi sanki abartmış gibi gelebilir ama Tekirdağ Ovası'nı görünce söylediklerimin ne kadar doğru olduğunu siz de anlayacaksınız. İnsanın gözleri böyle bir manzarayı görünce diğer tüm gördükleri çok basit geliyor inanın.

Bu metinde aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Öyküleme B) Betimleme
C) Tartışma D) Açıklama

4. Çalışma masasının başına geçti. Çok tedirgin olduğu belliydi. Yardımcısına bir şeyler söyledi ama sanki tedirginliği arttı. Sabah işe gelirken hiçbir şeyi yoktu, ne olduysa işçilerle görüşmek için gittiği fabrikada oldu. Büyük ihtimalle işçiler sipariş edilen ürünlerin yetişemeyeceğini söylediler. Yoksa bugün ofiste patronun moralini bozacak bir şey olmadı. Tam bunları düşünürken işçilerden Ahmet Usta yanımıza uğrayıp sipariş edilen ürünlerin yetişemeyeceğini söyledi. Biz de patronun moralinin neden bozuk olduğunu bu şekilde anlamış olduk.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Öyküleme B) Açıklama
C) Betimleme D) Tartışma

5. Aslında her insan bir işi başarmak için yola çıkar. Başarıyı işe başlamakta aramak lazım. Atalarımız ne demiş. “Başlamak başarmanın yarısıdır.” İşe başladığın an, ne iş olursa olsun o işi başarmaya da adaysın demektir.

Bu metinde yazar düşüncesini geliştirmek için, özellikle aşağıdakilerin hangisinden yararlanmıştır?

- A) Benzetme B) Tanımlama
C) Karşılaştırma D) Örnekleme

6. İnsana yakışmayan tek şey bence kendini çaresiz sanmasıdır. İnsanın elinden her durumda kesinlikle bir şeyler gelir. Çok büyük işler başaramasa bile en azından bir uğraşın içinde olması gerekir. Kişi elindekinin en iyisini yapmaya başlasın bakın görün neler ortaya çıkar. Hani derler ya dağ tepesinde bir çam olamazsan vadideki bir çalı ol fakat oradaki en iyi, en büyük çalı sen ol diye. Çalı bile olamazsan bir ot parçası ol, bir yola neşe ver. Cadde olamazsan patika ol, güneş olamazsan en azından gece parlayan yıldız ol. Ama her ne olursan ol, çaresiz olma ve olabildiğinin en iyisi ol.

Bu metinde aşağıdaki anlatım biçimlerinin hangisinden faydalanılmıştır?

- A) Betimleme B) Öyküleme
C) Açıklama D) Tartışma

7. Her şey arkadaşımın uzun ipi duvardan çekmesiyle oldu. Yıllarca bilinmeyen bir sır ortaya çıkıverdi. Arkadaşımın duvarda duran ve çoğu zaman kimsenin ilgisini çekmeyen eski zamandan kalan, çoğu yeri sararmış ipi merakından dolayı çekmesiyle olanlar oldu. Sabah bize gelirken böyle bir ilginçlikle karşılaşacağını tahmin edemezdi. Salonda duran ipi yerinden çıkarınca ipin ucuna bağlı küçük bir el yazması kitap çıktı ortaya. Bu sırada annem ve babam da yanımızdaydı. Akşama yakın bir saat olunca hafif karanlığın kapladığı odada kimse bu kitabın nerden geldiğini anlayamadı. Ama annem daha sonra bunun babasından kalma el yazması olduğunu söyledi. O zaman hepimizi, içinde ne yazdığı ile ilgili bir merak sarmıştı ama kitap Osmanlıca yazılı olduğundan kimse bir şey anlamadı.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Öyküleme B) Açıklama
C) Betimleme D) Örnekleme

8. Gökyüzünün açık, güneşli olduğu bir ilkbahar günüydü. Güneş sıcacıktı. Öğleden sonra saat tam beşe çeyrek kala arabamla şehrin pazar yerine geldim. Alan sanki mahşer yeri gibiydi. Birden çanlar çalmaya sirenler ötmeye başladı. İlk kez gökten düşen bir bombayı, sonra on sekiz tane kadar olduğunu sayabildiğim savaş uçaklarını gördüm. Bombaların patlaması anlatılamaz bir panik yarattı. Ben beş askerle birlikte küçük bir tahta köprünün altına saklandım. Oldukça iyi gizlendiğimiz yerden meydanda olup bitenleri kadınların, erkeklerin, çocukların ve hatta hayvanların nasıl bir şaşkınlık ve korku içinde dehşetle kaçıştıklarını görebiliyorduk.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

- A) Öyküleme B) Açıklama
C) Betimleme D) Örnekleme

1. Uzunca bir süredir edebiyat dergilerini karıştırdığım yoktu. Ben bakmayalı edebiyat dergileri içerik olarak çok değişmiş. Bu değişim olurken ben nerdeydim hiç bilmiyorum doğrusu. Önceden edebiyat dergileri şiir ağırlıklı olurdu, nereye baksanız kesinlikle az ya da çok şiir görürdünüz. Şimdi ise şiir bu tahtını romana bırakmış gibi görünüyor. Bu söylediklerimden roman düşmanı olduğum çıkmasın, sadece eskiye göre şimdiki edebiyat dergileri şiire ağırlık vermeyi bir kenara bırakmışlar. Aslında şiir, duygu ve hayal yoğunluğu bakımından romandan daha çok yoğunluğa sahiptir. Şiirin iki dizesi sizin içinizdeki duyguyu en iyi şekilde ifade eder. Fakat şimdiki nesil, şiirin bu yönünü hiçe sayıyor. Demek ki şimdiki nesilde duygu yönünden eskiye göre çok şey değişmiş.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Açıklamadan B) Karşılaştırmadan
C) Örneklemeden D) Benzetmeden

2. Coğrafya, insanın içinde yaşadığı çevrenin doğal özelliklerini, insan - çevre etkileşimini ve bu etkileşim sonucu insanın ortaya koyduğu beşeri ve ekonomik etkinlikleri kendi prensipleri çerçevesinde inceleyerek sonuçlarını açıklayan bilimdir. Coğrafya, aslında insanın bu dünyada olduğunu gösteren bir bilim dalı olarak da görülmelidir. Coğrafya sadece yeryüzünü değil, aynı zamanda dünya ile insanoğlu arasındaki etkileşimi de araştıran ve veriler hâline getiren bilimdir.

Bu metnin anlatımında aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Örnekleme
B) Sayısal verilerden faydalanma
C) Tanımlama
D) Benzetme

3. İnsan vücudu tam bir şaheser olarak karşımızda duruyor. Bu şaheseri anlatacak kelime bulunmaz. Mesela beynimizin çalışması için 10 wattlık bir enerjiye ihtiyacı vardır. Daha ilginç olanı ise beyin, toplam vücut ağırlığımızın %2 sini oluştursa da vücudumuzun ihtiyacı olan kalori ve oksijenin %20 sine ihtiyaç duyar. Diğer ilginç bir nokta ise tüm insanların parmak izleri ve göz retinaları farklı olduğu gibi kokuları da kendine hastır. Yani sizin kokunuz sadece size ait ve başka bir yerde bulunmuyor. Ayrıca insan burnu tam 50.000 farklı kokuyu birbirinden ayırt edebilecek yapıdadır. Dedik ya insan vücudu tam bir şaheser diye.

Bu metnin anlatımında aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Sayısal verilerden faydalanma
B) Tanımlama
C) Örnekleme
D) Benzetme

4. Hayatımda ilk defa tarlada bulunan şeker pancarını sulayacaktım. Yaz tatilinde gezmek için dayımların köyünde gitmiştik. İlerleyen günlerde, dayımların köylerinde bulunan şeker pancarı tarlasını, su motoruyla sulama işi bana ve çok sevdiğim dayımın oğluna kalmıştı. Hem tarlayı hem de şeker pancarını ilk defa görecektim. Bunun üstüne bir de tarlayı sulama işi olunca heyecanım iki kat arttı. Her şey yolundaydı ta ki su borularını yanlış takıp suyun tarlaya değil de su motoruna doğru geri gelmesine kadar. İşte tam bu anda yaptıklarımızın heyecanı biraz korkuya dönüşmüştü ki Allah'tan dayı oğlu olaya el koydu ve sorunu çözdü.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Betimleme B) Tartışma
C) Açıklama D) Öyküleme

5. Eleştiri her açıdan insan gelişimi için gerekli bir şeydir. Eleştiriye açık olmak, her insanın olmazsa olmaz özelliğidir. Özellikle edebiyat dünyasında kendine yer edinmiş yazarlar için bu durum daha ayrı bir önem kazanıyor. Edebiyat dünyası için eleştiri konusunda kabullenmekte zorlandığım bir durum var. Şimdi bir yazar çıkıp "Ben her eleştiriye açık değilim, yapıcı olanlar beni ilgilendirir." diyemez. Bir yazar her açıdan kendine ve eserine güveniyorsa her eleştiriye kabul etmek zorundadır. Sadece yapıcı olanlarla işlem olur deme gibi bir lüksü yoktur. Eleştiri hem insan için hem de eser için iyi ve kötü her açıdan yapılmalıdır. Ben iyi eleştiriye açığım ama kötü olanla işlem olmaz demek zaten eleştirinin özüne uymayıp övgüye girer. Eleştiri; uzun ve kısası, iyi ve kötüyü sunmak için olduğundan edebiyatçı da buna uygun davranmalıdır.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden faydalanılmıştır?

- A) Betimleme B) Açıklama
C) Tartışma D) Öyküleme

6. Bulduğumuz yer denizden bin beş yüz metre kadar yüksekte idi. Akçedil; ay iskelesinin önünde duran kayıklar, ağaçların arasındaki seyrek binalar iğne topuzu kadar ufaktı. Karşıda, Burhaniye'nin arkasında yatan Madra Dağları şekilsiz bir yığından ibaretti. Güneşin altında göz kamaştırıcı pırıltılarla yanan deniz, ta uzaklarda açıklı koyulu gölgelere bürünen Midilli Adası'na kadar uzanıyor, bunun sağ yanından geçerek, ufukta sisler içinde gökle birleşiyordu...

Bu metinde aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Tartışma B) Betimleme
C) Öyküleme D) Açıklama

7. Çağımızın en hızlı ulaşım araçları olan uçakların en önemli noktası tabii ki motorlarıdır. Peki uçak motorlarının çalışma prensipleri nedir? Jet motorlarını, yapısını hava balonuna benzetebiliriz. Bir balonun içine hava bastıktan sonra ağız kısmını bağlamadan bıraktınız mı? Eminim ki herkes yapmıştır ve tepkiyi daha doğrusu hareketi görmüştür. Jet motoru çıkış noktasında da aynı hava balonu gibi çok yüksek oranda basınç ve hıza sahip olan hava akımı vardır. Diğer bir ifadeyle uçak motoru, yakıtı havayla birleşerek inanılmaz bir oranda itme gücüne çeviriyor. Daha açık bir ifadeyle uçak motoru, hava gücünü ters yönde bir itme gücüne çeviriyor. Bu sayede o kocaman uçaklar uçuyor.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden faydalanılmıştır?

- A) Açıklama B) Betimleme
C) Tartışma D) Öyküleme

8. Uzun süren kış ayları bitti. Köyün üzerini örten kara bulutlar gitmiş, yerini masmavi gökyüzüne bırakmıştı. Yılan gibi kıvrıla kıvrıla akan derenin suları coşmuş, coşku türküleri söyleyerek akıp gidiyordu... Vadi rengârenk çiçeklere bürünmüştü. Uykudan uyanan böcekler yuvalarından çıkarak şimdiden kış hazırlıklarına başladı. Karıncalar sıcak günlerin uzun sürmeyeceğini bildikleri için ambarlarını yiyeceklerle doldurma yarışına giriştiler. Bizim tembel ağustos böceği de sabahın erken saatlerinde müzik şölenine başlamış, gece gündüz demeden güzel türkülerini söylüyordu.

Bu metinde yazar düşüncesini güçlü kılmak için aşağıdakilerin hangisinden yararlanmıştı?

- A) Öyküleme B) Açıklama
C) Betimleme D) Örneklem

1. Şimdilerde yeni bir konu var. Edebiyat dili günlük dilden ayrı ve kendine özgü olmalıymış. Eğer böyle olmazsa edebiyatın özü değişir anlamsız olurmuş. Bence çok garip bir düşünce. Neye dayanarak bu düşünceyi söylüyorlar doğrusu anlamadım. Halktan kopuk bir edebî dil olmaz. Edebiyat öyle insanlara ve toplumlara tepeden bakma yeri değil. Edebiyat toplumla var olabilir, ondan ayrı tutulamaz. Toplumdan ayrıştırılmış bir edebiyat, edebiyat olamaz.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Betimleme B) Tartışma
C) Açıklama D) Öyküleme

2. Medya deyince eskiden insanların aklına gazete, dergi gibi şeyler gelirdi. Şimdi artık medya deyince insanların aklına sosyal medya ve oradan da İnternet geliyor. İnternet günümüzde tek başına medya kavramının içini dolduruyor. İnternet, diğer medya türlerine göre çok fazla kaynağa aynı anda ulaşma imkanı sunduğu için ve geri bildirimler, yorumlar ya da mesajla iletişim imkanı sağladığından dolayı daha etkin hâledir. Açıkçası İnternet sadece medyada değil diğer tüm alanlarda hep birkaç adım öndedir. Karşınızdaki kişiye “Al bir gazete oku.” demekle “Şu haberi izle.” demek arasında inanın çok fark var.

Bu metindeki düşünceyi güçlü kılmak için yazar aşağıdakilerin hangisinden yararlanmıştır?

- A) Açıklamadan B) Benzetmeden
C) Örneklemeden D) Karşılaştırmadan

3. Sırtında; sanki kanla, altınla işlenmiş ağır, ağır olduğu kadar da parıl parıl parlayan, insanın gözünü alan bir manto! Başında vahşi ruhunun timsali gibi balta şeklinde kıpkırmızı, kralları bile kıskandıran tacı! Yerde hançer gibi keskin bir gaga! Sonra, ayaklarındaki mahmuz dediğimiz sivri süngüleri! Dikkat ederdim, tavukların nedense hiçbirini sevmezdi. Yerde bir şey bulup “gıt gıt” diye çağırması, açıkçası beni hiddetlendiren bir yalandı. Yiyecek bir şey buldu mu kendi yutardı. Yenmeyecek, yutulmayacak bir taş, bir kum parçası buldu mu hemen tavuğa ikram: - Gıt, gıt, gıt!

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Betimleme B) Tartışma
C) Açıklama D) Öyküleme

4. Yatağın altında yeşil, tahtadan yapılmış, oldukça eski bir sandık duruyordu. Onu inanılmaz bir merakla açtım. Az daha sevincimden haykıracaktım. Annemin bir hafta önce İstanbul'dan gönderdiği hediyelerin içinden çıkan kaşığı pırıl pırıl parlıyordu. Hemen kaptım. Tosun'un yanına koştum. Karnına sürtmek istedim. Rahat durmuyordu. Galiba acıtıyor, dedim. Gümüş gibi parlayan bu güzel kaşağının dişlerine baktım. Çok keskin, çok sivriydi. Biraz köreltmek için duvarın taşlarına sürtmeye başladım. Dişleri bozulunca, tekrar denedim. Atların hiçbirisi durmuyordu. Kızdım. On adım ilerideki çeşmeye koştum.

Bu metnin anlatımında aşağıdakilerin hangisinden faydalanılmıştır?

- A) Betimleme B) Açıklama
C) Öyküleme D) Tartışma